

Sygn. akt II USK 106/22

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania T. S.A. z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie
z udziałem ubezpieczonych: B. K., T. K. i S. W. oraz zainteresowanej L. Sp. z o.o.
w W.
o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 lutego 2023 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 29 września 2021 r., sygn. akt III AUa 369/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 września 2021 r., sygn. akt III AUa 369/21 Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyniku apelacji T. S.A. z siedzibą w W. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 28 stycznia 2021 r., sygn. akt XIV U 1742/20 w punkcie 1 i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie z 8 grudnia 2015 r. nr [...] w ten sposób, że stwierdził, że B. K. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r.; zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie z 8 grudnia 2015 r. nr [...] w ten sposób, że stwierdził, że T. K. podlegał obowiązkowo

ubezpieceniom społecznym u płatnika składek T. S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r.; zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie z 9 grudnia 2015 r. nr [...] w ten sposób, że stwierdził, że S. W. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 września 2015 r., w pozostałym zakresie oddalając apelację.

Decyzją z 8 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie stwierdził, że T. K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do nadal.

Decyzją z 8 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie stwierdził, że B. K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do nadal.

Decyzją z 9 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie stwierdził, że S. W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od dnia 1 lipiec 2014 r. do nadal.

Powyższe decyzje zaskarżyła T. S.A. z siedzibą w W.

W odpowiedziach na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie wniósł o ich oddalenie oraz o zasądzenie od T. S.A. na rzecz organu rentowego kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z 28 stycznia 2021 r., sygn. akt XIV U 1742/20 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił odwołania, zasądził od odwołującej się T. S.A. z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie tytułem kosztów zastępstwa procesowego następujące kwoty: 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w sprawie z odwołania od decyzji z 8 grudnia 2015 r. nr [...], 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w sprawie z odwołania od decyzji z 8 grudnia 2015 r. nr [...], 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w sprawie z odwołania od decyzji z 9 grudnia 2015 r. nr [...]

[...] oraz zasądził od T. S.A. z siedzibą w W. na rzecz ubezpieczonej B. K. kwotę 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację wyroku Sądu Okręgowego wniosła odwołująca się, zarzucając mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.; art. 328 § 2 k.p.c.; art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w zw. z art. 477⁹ § 1 k.p.c.; art. 105 § 1 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c.

Sąd Apelacyjny uznał apelację za częściowo zasadną, wobec czego zmienił zaskarżony wyrok.

Sąd drugiej instancji wskazał, że za częściowo zasadny uznał zarzut naruszenia art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w zw. z art. 477⁹ § 1 k.p.c.

Odwołująca się podnosiła w tym zakresie, że Sąd Okręgowy niewłaściwie zastosował wymienione przepisy i oddalił odwołania od decyzji, których dotyczy niniejsze postępowanie w całości, a więc utrzymał w mocy decyzje z uwzględnieniem wskazanego w nich czasookresu „od 1 lipca 2014 roku do nadal”, pomimo tego, że z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynikało jednoznacznie, że sytuacja prawna ubezpieczonych uległa zmianie.

Wobec powyższego Sąd odwoławczy uznał, że zachodzą podstawy do wydania orzeczenia reformatoryjnego w odniesieniu do zaskarżonych decyzji. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (świadcstwo pracy z 1 lipca 2016 r.) wynika, że ubezpieczona B. K. pozostawała formalnie zatrudniona przez L., a więc w rzeczywistości przez T. od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r. Stąd też w zaskarżonej decyzji z 8 grudnia 2015 r., wydanej w stosunku do tej ubezpieczonej, organ winien ustalić, że B. K. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r. (a nie „do nadal”).

W stosunku do ubezpieczonego T. K. , z materiału dowodowego (świadcstwo pracy z 4 lipca 2016 r.) wynikało, że pozostawał formalnie zatrudniony przez L., a więc w rzeczywistości przez T. od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r. Stąd w zaskarżonej decyzji z 8 grudnia 2015 r., wydanej w stosunku do tego ubezpieczonego, organ powinien ustalić, że T. K. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. z tytułu zatrudnienia na

podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r. (a nie „do nadal”).

W stosunku do ubezpieczonego S. W., z materiału dowodowego (świadczenie pracy z 30 września 2015 r.) wynikało, że pozostawał formalnie zatrudniony przez L., a więc w rzeczywistości przez T. od 1 lipca 2014 r. do 30 września 2015 r. Stąd w zaskarżonej decyzji z 9 grudnia 2015 r., wydanej w stosunku do tego ubezpieczonego, organ powinien ustalić, że S. W. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 września 2015 r. (a nie „do nadal”).

Powyższe skutkowało koniecznością dokonania zmiany wyroku Sądu Okręgowego oraz poprzedzających go decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną organ rentowy w części, w zakresie w jakim w pkt I, II, III i V zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i zaskarżone decyzje poprzez ograniczenie okresów podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w T. S.A. wobec B. K. do 30 czerwca 2016 r. wobec T. K. do 30 czerwca 2016 r., wobec S. W. do 30 września 2015 r.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem rozwiązanie umowy o pracę przez podmiot trzeci (L.- podmiot który w sposób pozorny „przejął” część zakładu pracy) nie związany żadnym węzłem prawnym z T. S.A. i Ubezpieczonym nie może być uznane za wystarczającą przesłankę do uznania, iż stosunek pracy zawarty z T. S.A. ustał, z uwagi na fakt, iż samo świadectwo pracy wskazujące na datę rozwiązania stosunku pracy nie jest jednostronną czynnością pracodawcy wskazującą na zamiar rozwiązania umowy, tylko oświadczeniem wiedzy pracodawcy, który sporządzając świadectwo pracy pozostaje w słusznym bądź mylnym przeświadczeniu, że dany stosunek pracy uległ rozwiązaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna organu rentowego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego,

uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów, a zatem nie sposób uznać, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Sugerując oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, skarżący nie powołał przepisów prawnych, w których (kwalifikowanym) naruszeniu upatruje tej przesłanki przedsądu.

Zdaniem Sądu Najwyższego, zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacja, mająca uzasadniać oczywistą zasadność skargi, stanowi w istocie próbę podważenia przeprowadzonej przez Sąd drugiej instancji oceny materiału dowodowego oraz dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych, z których wynikało, że wymienieni w zaskarżonym wyroku zainteresowani byli zatrudnieni u odwołującej się T. S.A. i podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu tego zatrudnienia w okresach opisanych w wyroku. Dokonana przez Sąd odwoławczy ocena okoliczności faktycznych i związana z tym wykładnia przepisów prawa materialnego (wyrażona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) mieszczą się w granicach uznania sędziowskiego. Podnoszone przez skarżącą w tym zakresie argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, a to jest wykluczone na etapie postępowania kasacyjnego.

Zgodnie zaś z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie zajmuje się oceną materiału dowodowego, nie ma również kompetencji do kontrolowania prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez sąd drugiej instancji według

kryteriów opisanych w art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2013 r., II UK 403/12, LEX nr 1350309).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.